

Reactie internetconsultatie Wet gemeentelijk toezicht seksbedrijven (Wgts)

In deze brief wordt kort uiteengezet wat de zorgen zijn omtrent het voorliggende wetsvoorstel 'Wet gemeentelijk toezicht seksbedrijven' (Wgts). De voornaamste bezwaren beslaan de volgende thema's:

1. De discriminatie van een groep burgers;
2. Inperking van privacy en mogelijke gevolgen;
3. Twijfels over het in het wetsvoorstel genoemde 'zwaarwegend algemeen belang'.
4. Conclusie

1. Discriminatie

Bijzondere persoonsgegevens mogen niet opgeslagen en verwerkt worden. Het gaat hier om gegevens zoals ras, etnische afkomst, gegevens over gezondheid of gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of geaardheid. Door de Wgts zullen deze gegevens van sekswerkers wel opgeslagen en verwerkt mogen worden. Dit is discriminatie. Hierdoor worden de rechten van sekswerkers niet adequaat beschermd. De overheid discrimineert sekswerkers via de Wgts ten opzichte van andere burgers in Nederland, die nog wél op de bescherming van hun bijzondere persoonsgegevens mogen rekenen.

2. Privacy

Het vertrouwen in de (lokale) overheid om gevoelige gegevens te beschermen is laag. Denk hierbij aan het datalek van de GGD in de coronaperiode, het toeslagenschandaal en klik-afspraken tussen gemeenten en woningcorporaties, waarvan uit de praktijk bekend is dat gemeente controleurs die bij thuiswerkende sekswerkers langsgaan, informatie doorspelen aan woningcorporaties en sekswerkers vervolgens dakloos kunnen raken. De risico's die samengaan met het uitlekken van bijzondere persoonsgegevens zijn voor sekswerkers extreem hoog. Denk aan uit huis gezet worden, verdere uitsluiting tot zakelijke dienstverlening, geen huis kunnen kopen of huren, geen andere baan (buiten de seksindustrie) kunnen krijgen of bedreiging en geweld meemaken uit de omgeving.

De Wgts stelt dat de grondrechten en belangen van sekswerkers beschermd moeten worden, maar door deze aanpassing van wetgeving wordt de privacy en veiligheid van sekswerkers juist in gevaar gebracht. Wij zijn bezorgd dat deze wetgeving de branche verder ondergronds zal drijven en hiermee de arbeidsrechtelijke positie van sekswerkers verder verzwakt.

3. Zwaarwegend algemeen belang

Deze aanpassing van wetgeving kan alleen doorgang vinden wanneer er sprake is van een zwaarwegend algemeen belang. Het vergemakkelijken van controle op de regels van Gemeentewet 151a is niet voldoende van 'zwaarwegend algemeen belang' om deze inperking van de rechten van sekswerkers te rechtvaardigen.

De overheid heeft vaak geprobeerd sekswerkers verplicht te registreren. Dankzij onze rechtspraak is het verboden bijzondere persoonsgegevens te verwerken. De Raad van State¹ en de Autoriteit Persoonsgegevens² waren om deze reden en de risico's die met opheffing van dit verbod voor een groep burgers samenhangen, heel kritisch over het Wetsvoorstel Regulering Sekswork (Wrs) waarin dit ook werd voorgesteld.

Deze redenen hebben niet aan geldigheid verloren. Daarom roepen we de overheid op om met de seksbranche in gesprek te gaan en te blijven over de rechten van sekswerkers, het opbouwen van vertrouwen en wat zij wél nodig hebben veilig te werken.

Internationaal wetenschappelijk onderzoek en de geleefde ervaring van sekswerkers toont aan dat gelijke rechten zonder risicovolle uitzonderingsgronden en samenwerkend beleid, de enige weg is naar een veilige en gezonde seksbranche. Een dergelijke veilige en gezonde seksbranche leidt tot minder misstanden zoals afpersing, mishandeling of zelfs uitbuiting. De invoering van de Wgts (met als gevolg een invoering van de Wrs) zal bovenal leiden tot een overheidsbeleid dat nadelige gevolgen heeft voor sekswerkers, zoals hierboven al uitgelegd.

4. Conclusie

Is het doel van de overheid om misstanden in de seksbranche eerder te signaleren en aan te pakken? De wetsvoorstellen Wgts en Wrs hebben op deze beoogde doelen juist een averechts effect. Sekswerkers zijn de eersten die misstanden in de branche signaleren en de eersten die belang hebben bij een veilige branche zonder misstanden. Een sterke samenwerking tussen sekswerkers en hulpverleningsinstanties is daarom van onschatbare waarde. Ik roep u daarom op om het repressieve beleid te stoppen en alle sekswerkers toegang te geven tot legaal werken en daarmee tot voorzieningen en rechten. Doorbreek het stigma, de discriminatie en de onveiligheid voor sekswerkers die onvergund werken en biedt hun dezelfde hulpverlening en kansen aan als ieder ander. Dit zorgt er mede voor dat sekswerkers eerder naar de politie of de hulpverlening gaan wanneer zij misstanden willen melden of kiezen voor uitstappen. En volgens mij was dat nu juist de visie achter dit wetsvoorstel.

Met vriendelijke groet,

Carolien van den Honert
Socioloog en sociaal werker

¹ <https://www.raadvanstate.nl/@121782/w16-20-0238-ii/>

² https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/sites/default/files/atoms/files/advies_wet_regulering_sekswork.pdf